

Flaggermusen

Organ for Norsk forening for ultralyddiagnostikk

Transatlantisk ultralydsamarbeid

Av Lars Petter Bjørnsen, akuttlege

Akuttten ved St. Olavs hospital har etablert et faglig samarbeid med ultralydmiljøet på spesialistutdanningen i akutt- og mottaksmedisin ved New York Presbyterian Hospital i Queens, NY. I august besøkte akuttleger med spesialkompetanse innen ultralyd Trondheim.

Bruk av ultralyd i spesialiteten akutt- og mottaksmedisin er tungt vektlagt i de forskriftsmessige læringsmålene. Focus er basal akuttmedisinsk ultralyd, såkalt Point-of-care Ultrasound (POCUS) hvor man primært ønsker å få svar på konkrete kliniske problemstillinger som for eksempel; «Er det fri væske i buken?», «Er det hydronefrose (førtørret nyrebekken)?», «Er lungen klappet sammen?» eller «Er det væske rundt hjertet?». I tillegg er ultralyd mye bruk i sammenheng med prosedyrer, som f.eks innleggelse av venekanyler eller tapping av væske fra hulrom. Læringsmålene omfatter hjerte-, lunge- og abdominal ultralyd, samt ultralydveiledede prosedyrer. Det er krav om omfattende logging og gjennomføring av ultralydkurs for å oppnå minstekravet til spesialistutdanningen. Det nasjonale kurset «Ultralyd i akuttmedisin» er anbefalt og avholdes to ganger i året i Trondheim.

For å sikre tilstrekkelig erfaring og kompetanse innen POCUS hos leger i spesialisering ved Akuttten, St. Olavs hospital, er det inngått et transatlantisk faglig samarbeid med spesialistutdanningen innen Emergency Medicine ved New York-Presbyterian Queen Hospital i Queens (NYPQ), NY, USA. Det såkalte Emergency Medicine Residency Program (lenke) samarbeider med det medisinstudiet ved det velrenomerte Cornell og Columbia University. Utdanningsprogrammet fokuserer på bruk av

► **Abb. 1** Akuttlege Lars Petter Bjørnsen fra St. Olavs hospital sammen med Nate Zarider, Joel Aguilar, assisterende klinikkjef Lars Erik Laugsand og Tina Yang utenfor ambulanseinngangen i Trondheim.

akuttmedisinsk ultralyd og har flere akuttleger utdanning innen dette fagfeltet (Fellowship). Akuttlege Nathan Zarider, som er leder for utdanningsprogrammet ved NYPQ, og utdanningsansvarlig overlege Anita Lui, fikk med seg flere assistentleger til Trondheim og St. Olavs hospital for å formidle kunnskap om bruk av ultralyd. Akuttten ved St. Olavs hospital har hatt sterkt fokus på bruk av ultralyd og fikk med dette besøket ny kunnskap og inspirasjon.

De amerikanske akuttlegene holdt teoretisk og praktisk undervisning, samt deltok i det daglige kliniske arbeidet. Det ble god

kunnskapsutveksling og lærerik opplevelse i forhold til forskjellig bruk av utstyr, ressurser og logistikk ved de to ulike sykehusene. Amerikanerne har et mer strukturert og organisert utdanningsopplegg, mens i Trondheim hadde vi bedre utstyr og ressurstilgjengelighet. Samtidig var det en oppfatning om at det var mer patologiske funn hos den norske pasientpopulasjonen. Dette er nok en følge av den filtreringsfunksjonen som primærhelsetjenesten har for akuttmottakene. I New York har man ingen slik portfunksjon og pasientene kan bare møte opp i akuttmottakene.

► **Abb. 2** Victor Bernal, Joel Aguilar, Nate Zarider og Tina Yang er fornøyd med fasiliteter og utstyr ved Akutten i Trondheim.

► **Abb. 3** Praktisk undervisning hvor LIS1 Hanne Berg instrueres av akuttleger fra New York Presbyterian Hospital.

En utfordring i akuttmottaket ved St. Olavs hospital er å få satt av dedikert tid til ultralydutdanningen i løpet av dagen. Tradisjonelt er det bare satt av 30 min til morgenundervisning, mens det hadde vært nyttig at LIS hadde anledning til i større grad å delta i klinisk undervisning og gjennomgang av pasienter. Pasientstrømmen øker utover dagen, så presset på produksjon, pasientflyt og fullføring av papirarbeid gjør at legerne ikke prioriterer undervisning, – selv ved besøk av eksperter fra New York City. Innen akutt- og mottaksmedisin bør man se på muligheter for mer hensiktsmessig undervisning og praksis innen ultralyd. Besøket fra New York Presbyterian Hospital in Queens har gitt inspirasjon og kunnskap om hvordan man kan forbedre og tilrettelegge for læringsaktiviteter innen akuttmedisinsk ultralyd. Samtidig er det opprettet et varig vennskap og mulighet for et varig samarbeid over Atlanteren.